

GS brief aan Provinciale Staten

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
14 maart 2023

Ons kenmerk
PZH-2023-823982150
DOS-2023-0000342

Bijlagen
6

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Start uitvoering Nationaal Strategisch Plan (NSP) Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB).

Geachte Statenleden,

Op 13 december 2022 heeft de Europese Commissie het Nationaal Strategisch Plan GLB (hierna NSP) goedgekeurd, waarmee Nederland invulling geeft aan het Europees Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (hierna: GLB). Het GLB-NSP heeft betrekking op de jaren 2023 tot en met 2027.

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit is de eindverantwoordelijke voor het GLB-NSP. Provincies zijn bevoegd om delen van het GLB-NSP uit te voeren.

Om het GLB-NSP in de provincie Zuid-Holland uit te kunnen gaan voeren hebben wij in onze vergadering van 14 maart 2023 de volgende besluiten genomen:

1. het Convenant uitvoering GLB-NSP 2023-2027 is aangegaan;
2. het Aansturingsprotocol uitvoering GLB-NSP 2023-2027 is aangegaan;
3. de Oproep voor het indienen van Lokale ontwikkelingsstrategieën in het kader van LEADER GLB-NSP Zuid-Holland is vastgesteld;
4. het selectiecomité voor de selectie van de Lokale ontwikkelingsstrategieën in het kader van LEADER is ingesteld;
5. de Regeling Europese Landbouwsubsidies Zuid-Holland 2023-2027 is vastgesteld;
6. de beleidsregel verlagen GLB subsidies is vastgesteld.

Met deze brief wordt u over het GLB-NSP en de genomen besluiten geïnformeerd.

GLB-NSP in het kort

Het GLB kent drie hoofddoelen en negen specifieke doelen:

1. Slimme veerkrachtige landbouw
 - a. Een leefbaar landbouwinkomen en voedselzekerheid
 - b. Concurrentie vermogen
 - c. Positie in de waardeketen
2. Milieu, biodiversiteit en klimaat
 - d. Klimaatverandering en duurzame energie
 - e. Efficiënt beheer van natuurlijke hulpbronnen zoals water, bodem en lucht
 - f. Bescherming van de biodiversiteit
3. Brede plattelandsontwikkeling

- g. Jonge landbouwers
- h. Ontwikkeling in plattelandsgebieden
- i. Maatschappelijke verwachtingen inzake voedsel en gezondheid, onder meer wat betreft veilig, voedzaam en duurzaam voedsel, voedselverspilling en dierenwelzijn

Bij elk van de negen doelen vormen kennis, innovatie en netwerkvorming het horizontale doel.

In het GLB-NSP heeft Nederland aangegeven op welke wijze het GLB-NSP bij gaat dragen aan de negen doelen. Het GLB-NSP bestaat uit vijf onderdelen, in jargon interventies. Dit zijn:

1. de basis inkomenssteun, waaronder de aanvullende steun voor jonge landbouwers;
2. de ecoregeling;
3. de sectorale interventies voor de Bijenteelt en Groente en Fruit;
4. het Agrarisch natuur- en landschapsbeheer;
5. de niet-grondgebonden plattelandsoverheidsinterventies (investeringen, samenwerking, kennis, LEADER).

De provincie Zuid-Holland kan de interventies Agrarisch natuur- en landschapsbeheer en de niet-grondgebonden plattelandsoverheidsinterventies uitvoeren. Het Agrarisch natuur- en landschapsbeheer wordt uitgevoerd door middel van de Subsidieregeling natuur- en landschapsbeheer en het natuur-beheerplan. Over het Agrarisch natuur- en landschapsbeheer bent u bij brief van 21 juni 2022 al geïnformeerd. Met deze brief wordt u geïnformeerd over de niet-grondgebonden plattelandsoverheidsinterventies. Op basis van deze interventies kan steun worden verleend voor:

- Investeringsmaatregelen op landbouwbedrijven gericht op bedrijfsmodernisering, klimaat, biodiversiteit, bodem, water en lucht;
- Inrichtingsmaatregelen (niet-productieve investeringen) op landbouwgronden of daarbuiten gericht op klimaat, biodiversiteit, bodem, water en lucht;
- Gebiedsgerichte samenwerking waarin gebiedspartijen samen werken en investeren om bij te dragen aan de doelen klimaat, biodiversiteit, bodem, water en lucht;
- LEADER: gericht op brede plattelandsoverheidsontwikkeling en ook op biodiversiteit, klimaat en bodem, water, lucht. Kern van LEADER is dat partijen uit het gebied zich organiseren in een LEADER groep (LG) en zelf een plan opstellen (lokale ontwikkelingsstrategie) en vervolgens ook zelf het plan uitvoeren door middel van het selecteren van activiteiten die gesteund worden;
- Samenwerking voor innovaties (EIP): stimuleren van innovaties in de landbouw en tegelijk dat kennis tussen verschillende projecten in Europa wordt gedeeld en dat projecten kunnen leren van elkaar;
- Kennis- en informatie overdracht: steun aan kennisaanbieders om kennis aan groepen van landbouwers over te dragen.

Besluit 1: Het Convenant uitvoering GLB-NSP

In het Convenant is vastgelegd op welke wijze de minister van LNV en de provincies samen sturing geven aan het GLB-NSP om de doelen die in het GLB-NSP zijn vastgelegd te behalen. Er wordt een bestuurlijk overleg ingesteld waarbij namens provincies een vertegenwoordiging uit de Bestuurlijke Adviescommissie Vitaal Platteland (BAC-VP) aan deelneemt. Op ambtelijk niveau worden er meerdere overleg-gremia ingesteld, waarbij ook de escalatieroute is geregeld. Naast de governance is in het convenant onder andere vastgelegd dat de minister van LNV en provincies gezamenlijk een reserve vormen om financiële correcties te kunnen opvangen wanneer deze worden opgelegd door de Europese Commissie.

Daarnaast wordt bij het Convenant het GLB-netwerk ingesteld. Aan het GLB-netwerk kunnen landbouwers en andere belanghebbenden deelnemen om onder andere te adviseren over de inzet van het GLB-NSP.

Besluit 2: het Aansturingsprotocol uitvoering GLB-NSP 2023-2027

In het Aansturingsprotocol worden afspraken vastgelegd over de wijze waarop de provincies en de minister van LNV het GLB-NSP uitvoeren. Het GLB-NSP wordt in Nederland uitgevoerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). De minister en provincies stellen gezamenlijk een planning vast voor de momenten waarop subsidieaanvragen ingediend kunnen worden. Dit heeft onder andere als doel dat het GLB-NSP uitvoerbaar is voor RVO. In het aansturingsprotocol is verder de boogde omvang van de Rijks begrotingsreserve Apurement (risicoreserve) en de hoogte van ieders bijdrage vastgelegd. Provincies storten jaarlijks gezamenlijk € 1.000.000,- in de reserve. Voor de provincie Zuid-Holland is dat € 75.000,-.

Besluit 3: De Regeling Europese Landbouwsubsidies Zuid-Holland 2023-2027 is vastgesteld

Op basis van het GLB-NSP kunnen nog geen subsidies worden verstrekt. Daarvoor is een subsidieregeling nodig. In de Regeling Europese Landbouwsubsidies Zuid-Holland 2023-2027 zijn de interventies uit het GLB-NSP opgenomen als subsidieteksten. De interventies zullen door middel van openstellingsbesluiten worden opengesteld. In de openstellingsbesluiten kunnen nadere voorwaarden worden opgenomen over onder andere de te subsidiëren activiteiten en de begunstigden. De openstellingsbesluiten zullen vanaf september 2023 worden vastgesteld. Over de openstellingsbesluiten wordt u na vaststelling nader geïnformeerd.

Besluit 4: De Beleidsregel verlagen GLB subsidies

Aan de te verlenen subsidies op grond van de Regeling Europese Landbouwsubsidies Zuid-Holland worden verplichtingen verbonden. Deze verplichtingen komen in veel gevallen voort uit Europese regelgeving. Het gaat dan bijvoorbeeld om communicatieve verplichtingen en verplichtingen over aanbestedingen. Wanneer een subsidieontvanger een dergelijke verplichting niet nakomt, moet vanuit Europa de subsidie worden verlaagd. De hoogte van de verlaging wordt gebaseerd op de beleidsregel. In de beleidsregel wordt aangesloten bij de beleidsregel van de minister van LNV.

Besluit 5: De oproep voor het indienen van Lokale ontwikkelingsstrategieën in het kader van LEADER GLB-NSP Zuid-Holland

LEADER is een gebiedsgerichte werkwijze waarbij verschillende partijen in een gebied (van landbouwers tot natuurorganisaties) samen voor het gebied een strategie opstellen en ook samen die strategie gaan uitvoeren. Ook in de GLB-NSP periode is het wenselijk dat de LEADER werkwijze ingezet kan worden voor de doelen op het gebied van klimaat, milieu en biodiversiteit en sociaal economische ontwikkeling. Om dit te kunnen doen is de Oproep voor het indienen van Lokale ontwikkelingsstrategieën in het kader van LEADER GLB-NSP Zuid-Holland vastgesteld.

Met ons besluit van 22 maart 2022 is voor vier gebieden (Zuid-Hollandse eilanden, Alblasserwaard, Krimpenerwaard en Nieuwkoop en omgeving) subsidie beschikbaar gesteld om een strategie op te stellen. Deze gebieden zijn gekozen vanwege opgaven in de landbouw en de mogelijke koppeling met het Zuid-Hollandse Programma Landelijk gebied (ZH-PLG). Met de genoemde oproep kunnen de strategieën, voor 10 mei 2023, worden ingediend. De strategieën worden beoordeeld door een

selectiecomité, waarbij onder andere de samenhang met het ZH-PLG wordt meegenomen. Bij een positieve beoordeling wordt de strategie door ons goedgekeurd, waarmee het gebied de LEADER status krijgt. In Zuid-Holland is voor de uitvoering van de goedgekeurde strategieën in totaal € 4.4 mln. Europese middelen beschikbaar. Dit wordt aangevuld met € 4.4 mln. provinciale cofinanciering, waarvoor de nodige middelen zijn gereserveerd bij Kadernota 2023. Dit betekent dat van de goedgekeurde strategieën maximaal vier strategieën de LEADER-steun ontvangen en dat de steun in totaal ongeveer € 2.2 mln. per gebied zal bedragen. Nadat de strategieën door ons zijn goedgekeurd, wordt u over de strategieën en de inhoud daarvan geïnformeerd.

Besluit 6: het selectiecomité voor de selectie van de Lokale ontwikkelingsstrategieën in het kader van LEADER.

Met dit besluit is het selectiecomité ingesteld voor het beoordelen van de strategieën die worden ingediend met de hierboven genoemde oproep.

Alle provincies zijn op basis van de verordening van het Europees Parlement en de Raad verplicht om middels een selectiecomité te komen tot een selectie van strategieën. De strategieën die bij de oproep worden ingediend, worden ter beoordeling aan het selectiecomité voorgelegd. Dit comité geeft de strategie punten op basis van selectiecriteria die zijn opgenomen in de oproep. De selectiecriteria zijn gemeenschappelijk voor alle provincies. Vervolgens worden de vier strategieën die voldoende punten behalen en de hoogste score hebben gekregen goedgekeurd door ons college.

De leden van het selectiecomité worden op een later moment benoemd. De leden zullen worden benoemd om hun kennis van de opgaven van de gebieden en/of de LEADER werkwijze.

GLB-NSP en het Zuid-Hollandse Programma Landelijk Gebied

Met het GLB-NSP kan voor een groot deel aan de zelfde doelen worden bijgedragen als de doelen van het Zuid-Hollandse Programma Landelijk Gebied (ZH-PLG). Bij het bepalen van de met het GLB-NSP te steunen activiteiten zal per openstellingsbesluit de mogelijke samenloop worden meegenomen zodat beide instrumenten elkaar aanvullen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J. Smit

Bijlagen

- Convenant uitvoering GLB-NSP 2023-2027
- Aansturingsprotocol uitvoeren GLB-NSP 2023-2027
- Regeling Europese Landbouwsubsidies Zuid-Holland 2023
- Beleidsregel verlagen GLB subsidies
- Oproep voor het indienen van Lokale ontwikkelingsstrategieën in het kader van LEADER GLB-NSP Zuid-Holland
- Besluit tot instelling van het selectiecomité LEADER GLB-NSP Zuid-Holland